

DE BURGEMEESTERS VAN PRINCENHAGE:

Mr. W.A. van Gils (1844-1862)

Door Helma Raaijmakers

In december 1843 wordt de uit Breda afkomstige advocaat Wilhelmus Antonius (Willem) van Gils benoemd tot burgemeester. In januari 1844 treedt hij in functie als opvolger van burgemeester Luysterburgh. Tot aan de invoering van de Gemeentewet, 29 juni 1851, is Van Gils als burgemeester ambtshalve lid van de raad. De Gemeentewet bepaalt dat de raad voortaan het hoogste orgaan van de gemeente is. De elf leden worden nu rechtstreeks gekozen door (een deel van) de bevolking en het aantal leden is afhankelijk van het aantal inwoners. Van Gils, voorzitter van de raad, heeft als burgemeester geen stemrecht meer. Hij vormt vanaf 1851 samen met de wethouders Nooren en Resemans het dagelijks bestuur van de gemeente Princenhage,

Katholieke meisjesschool in 1845

Onder het 'bewind' van Van Gils werd, op initiatief van pastoor C. Oomen van de Martinusparochie, een R.K. Meisjesschool opgericht. Het kerkbestuur zorgde voor een woning voor de zusters en de schoollokalen. Op 17 oktober 1845 namen drie zusters van de Penitenten Recollectinen (de zusters van Etten) hun intrek in de oude pastorie, die voor pastoor Holthuysen in 1635 gebouwd was en in latere jaren gebruikt was als predikantswoning. Het huis was niet groot, maar voldoende om aan onderwijs voor Princenhaagse meisjes te beginnen. Spoedig bleek het schooltje in een grote behoefte te voorzien. Ook werd tijdens zijn burgemeesterschap een nieuwe kerk in Beek gebouwd, de Onze Lieve Vrouw ten Hemelvaart.

Onder Van Gils geen grote ontwikkelingen

Van Gils staat niet te boek als een man van veel grootse daden of belangrijke ontwikkelingen. Daarmee was hij geen uitzondering. Veel negentiende-eeuwse dorpsburgemeesters in Noord-Brabant zijn brave (eerste) burgers, die, onparlementair gezegd, 'op de winkel passen'. Princenhage was overigens niet zomaar een doorsnee plattelandsgemeente. In oppervlakte een van de grootste gemeentes van ons land, sterk georiënteerd op de stad, twee redelijk welvarende kernen, zeker in de tweede helft van de negentiende eeuw, en de problemen uit de eerste helft (zoals landbouwschade door de oorlog met België, misoogsten) goed overwonnen. Van Gils was full-time burgervader en had er niet, zoals toen heel gebruikelijk was in kleinere gemeentes, een baantje naast als secretaris, herbergier of heerboer.

Van Gils treedt in 1862 terug als burgemeester en verhuist in 1869 met zijn zoon vanuit Princenhage naar Delden in Overijssel.

Behalve Dommer van Poldersveldt (1904-1916) hebben alle burgemeesters een straatnaam gekregen. De Burgemeester van Gilsstraat is een zijstraat van de Hovenierstraat.